

RADICS RUDOLF

„ELEGÁNSAN OLVASNI, NAGYLELKÜEN” – A LEGERE IRODALMI VERSENY A TIZEDIK ÉV BŰVÖLETÉBEN

Jorge Luis Borges, az argentin irodalom egyik legmeghatározóbb alakja úgy véli, „az ember különféle szerzői között kétségkívül a könyv a legbámulatraméltóbb. A többi mind testének a meghosszabbítása. A mikroszkóp, a távcső a látásé, a telefon a hangé, aztán itt van az eke és a kard, ami az emberi kar meghosszabbítása. Ám a könyv egészen más: a könyv az emlékezet és a képzelet meghosszabbítása.” (Borges, 2011, 222) Talán a szerző könyvről – mint az emlékezet és a képzelet meghosszabbításáról – szóló gondolata megérinthette a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának oktatóit is (név szerint Bárczi Zsófiát, Polgár Anikót, N. Tóth Anikót, Petres Csizmadia Gabriellát és Benyovszky

Krisztiánt), akikben már 2011-ben megfogalmazódott az igény egy olyan irodalmi verseny megszervezésére, mely elősegíti a különböző szövegértelmezési technikák elsajátítását, az élményszerű befogadást és műértelmezést, az irodalomtörténeti és -elméleti ismeretekben való elmélyülést, illetve az olvasás iránti pozitív(abb) attitűd kialakítását.

A 2011/2012-es tanévben meghirdetett I. Legere Irodalmi Verseny keretén belül a diákok Kosztolányi Dezső regényeivel, novellisztikájával és lírájával ismerkedhettek meg. A következő években pedig Örkény István egypercesei és drámái, a szlovákiai magyar irodalom, valamint az irodalom és szerelem tematikák kerültek az értelmezés középpontjába. A verseny során

górcső alá került József Attila, Mikszáth Kálmán és Arany János életműve, sőt az olvasmánylistán helyet kaptak a kortárs magyar irodalom méltán híres képviselői is. A IX. Legere Irodalmi Verseny rendhagyó módon három szerző – Radnóti Miklós, Csáth Géza és Kaffka Margit – életművére helyezte a hangsúlyt. Az idei jubileumi év ünnepi hangulatát pedig Márai Sándor és Szabó Lőrinc művei emelték.

A tizedik alkalommal megrendezett verseny első fordulójára október 5-én került sor, a járványügyi helyzetre való tekintettel online platformon, a Microsoft Teams felületén. 72 diák, azaz 24 háromfős csapat szállt versenybe, hogy a felkészülés során szert tegyen olyan irodalomelméleti, irodalomtörténeti ismeretekre, amelyek elmélyült meg-

szerzésére a középiskolai irodalom-órákon nem igazán adódik alkalom. A verseny témáit a szervezők általában évfordulókhoz kötik, így került fókuszba a 120 éve született Márai Sándor és Szabó Lőrinc munkássága. A versenyzők az egyes fordulókra egyrészt házi olvasmánylista alapján készültek, mely szépirodalmi szövegekből állt össze, másrészt felkészítőikkel együtt áttanulmányozták az online térben közzétett Csehy Zoltán *Idegenség, normaszegés, lázadás (Közéltések Márai Zündülök című regényéhez)*, valamint Nagy Csilla Szabó Lőrinc költői pályája című előadását, melyeknek anyaga alapvető forrásul szolgált a tudásanyag bővítéséhez, és a tesztfeladatokban is visszaköszönt. A verseny második fordulójára november 4-én, a harmadikra pedig december 1-jén került sor. A csapatok az előző évektől eltérően csak az első és második fordulóban töltötték ki feladatlapot, melynek során nemcsak tárgyi tudásukat, hanem kreativitásuknak, valamint egyéni kifejezőmódjuk érvényesítésének is teret adhattak. A harmadik forduló olvasmányából merítve ötperces kisvideókat készítettek a csapatok, számos kreatív megoldással – narrált videóval, bábjátékkal, műtrailerrel – lépve meg a zsűrit (Sándor Anna, Brutovszky Gabriella, Benyovszky Krisztián, Kantár Balázs, Schulcz Patrik, Radics Rudolf). A kisvideók versenye a Legere alversenyének számított, a feladatlapoktól függetlenül értékelték. Az első és második forduló során a diákok és a felkészítő tanárok két workshopon vettek részt, amelyek interaktív formában zajlottak. A résztvevők Vinczellér Katalin (Veres Pálné Gimnázium, Budapest) és Arató László (a Magyar tanárok Egyesületének elnöke, az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium tanára) online foglalkozásába kapcsolódhattak be, ahol Márai Sándor *Zündülök*, illetve Szabó Lőrinc *Semmiért Egészen* című műveinek korszerű értelmezési lehetőségeivel ismerkedhettek meg. A harmadik fordulóban a *Legere módszertani kézikönyv* (Petres Csizmadia – N. Tóth, 2020) bemutatójára került sor, a két szerzővel – N. Tóth Anikóval és Petres Csizmadia Gabriellával – Brutovszky Gabriella beszélgetett. A verseny kísérőprogramokat is kínált: a résztvevők a zárófordulón a *Beszélgetés – nem csak Márairól* című beszélgetésbe kapcsolódhattak be, ahol Gazdag József, Mellár Dávid, Jitka Rožňová

Márai Sándorról, valamint szlovák nyelven megjelent műveiről folytatott diskurzust, a beszélgetést Németh Zoltán irodalomtörténész, egyetemi oktató moderálta. A jubileum alkalmából a szervezők egy anketba vonták be azokat, akik kapcsolatba kerültek a Legerével: versenyzőket, felkészítő tanárokat, előadókat, módszertani foglalkozás-vezetőket, valamint zsűritagokat, így kapva képet a Legere jelentőségéről, hozadékáról. A beérkezett válaszok a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet Facebook, valamint Instagram oldalán olvashatók.

Az ünnepélyes díjkiosztón a következő eredményeket hirdették ki:

GINNÁZIUM KATEGÓRIA:

1. MÚZSÁK csapat (rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium) – Czégény Anikó, Majoros Lilla, Tóth Adrienn. Felkészítő: Majercsik Mária
2. Márai-sok csapat (pozsonyi Duna utcai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Gimnázium) – Lajos Sára Andrea, Benkó Emese, Bajkai Barbara. Felkészítő: Demcsák Edit
3. Ferrenek csapat (dunaszerdahelyi Magyar Tanítási Nyelvű Magángimnázium) – Cséfalvay Franciska, Godó Fanni, Nagy Eszter Hedvig. Felkészítő: Horváth Péter

SZAKKÖZÉPISKOLA KATEGÓRIA:

1. Tisztaszívűek csapat (királyhelmeci Műszaki Szakok és Mesterségek Szakközépiskolája) – Anderkovich László, Kocsis Szabolcs, Ficzu Ferenc. Felkészítő: Pankovics Andrea
2. Regénylovasok csapat (Gútai Magyar Tannyelvű Iparművészeti Magániskola) – Barci Szilvia, Lelkes Eszter, Hrdlica Nikol. Felkészítő: Bálint Katalin
3. Schwarzwälder Kirschtorte csapat (rozsnyói Egészségügyi Középiskola) – Mészáros Vivien, Barkai Bernadett, Nagy Nikolett. Felkészítő: Lakatos Hajnalka

KISVIDEÓK VERSENYE:

GINNÁZIUM KATEGÓRIA:

1. Dior csapat (komáromi Selye János Gimnázium) – Bakoš Orsolya Virág, Lénárt Dóra, Vankó Izabella. Felkészítő: Farkas Adrianna

2. Az ősz mosolya csapat (érsekújvári Pázmány Péter Gimnázium) – Bárczi Laura, Benyovszky Adél, Bombitz Ferenc. Felkészítő: Dózsa Roland

3. Irodalmi Remeték csapat (Nagykaposi Gimnázium) – Soltész Luca, Jakab Zsuzsanna, Szűcs Alexandra Antónia. Felkészítő: Szomorák Emese

3. Varázs csapat (Füleki Gimnázium) – Bettes Krisztina, Sonkoly Dalma, Gáspár András. Felkészítő: Szvorák Zsuzsanna

SZAKKÖZÉPISKOLA KATEGÓRIA:

1. Küllök csapat (dunaszerdahelyi Vitékfejlesztési Szakközépiskola) – Vaczulka Júlia Viktória, Hajas Viktória és Marafkó Bernadett. Felkészítő: Kis Lívია
2. En-Er-En csapat (Bátorkeszi Magán Kereskedelmi és Szolgáltatói Szakközépiskola) – Petrezsil Erika, Semecky Enikő, Ďurkovič Enikő. Felkészítő: Csákvári Ágnes
3. MNT csapat (nagygyeeri Kereskedelmi Akadémia) – Čahák Vivien, Sidó Nikolett, Varga Viktória. Felkészítő: Papp László

A verseny a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete, az Arany A. László Polgári Társulás és a Bázis – Magyar Irodalmi és Művészeti Egyesület Szlovákiában közreműködésével, valamint a Kisebbségi Kulturális Alap és a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács támogatásával valósult meg.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Borges, Jorge Luis (1999): *Bábéli könyvtár*. Európa Könyvkiadó, Budapest.
- Petres Csizmadia Gabriella – N. Tóth Anikó: *Legere – Módszertani kézikönyv a modern irodalomoktatáshoz*. Közép-európai Tanulmányok Kara, Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Nyitra, 2020.